

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2003-09-03

NR: 52

KONTAKT: Tomas Lundberg, Pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Felaktiga föreställningar om euron och Riksbanken

Vice riksbankschef Kristina Persson talade under onsdagen vid ett lunchmöte arrangerat av Ruter Dam om konsekvenserna av ett införande av euron.

"Det är idag knappt två veckor kvar till den folkomröstning som skall avgöra om Sverige skall införa euron och debatten är i full gång. I debatten förekommer en del missuppfattningar om vad införandet av euron skulle få för konsekvenser. Men låt mig börja med att framhålla att Riksbankens direktion inte har tagit ställning i frågan om vi bör gå med i valutaunionen eller inte. Däremot står det direktionens sex ledamöter fritt att uttrycka sin egen åsikt. Personligen är jag övertygad om att fördelarna med ett deltagande överväger den nackdel som det innebär att inte kunna bedriva en nationell penning- och valutapolitik", sade Persson.

"Ett av de oriktiga påståenden som figurerar i debatten är att Sverige inte bedriver någon självständig penningpolitik idag utan att Riksbanken i efterhand anpassar sig till ECB:s räntebeslut. Det är fel. Riksbanken för en penningpolitik baserad på den förväntade utvecklingen av den svenska inflationen och inget annat. Att det finns en stor likhet i de senaste årens utformning av penningpolitiken beror på att ekonomierna har blivit alltmer sammanflätade och konjunkturcyklerna mer synkroniserade. Likheter mellan euroområdet ekonomier och den svenska är stora, vilket minskar risken för att en gemensam valuta ska skapa problem", sade Persson.

"Ett annat felaktigt påstående är att den svenska staten förlorar betydande inkomster när Riksbanken avskaffas och kronan byts ut till euron. De flesta av det europeiska centralbankssystemets uppgifter utförs emellertid av de nationella centralbankerna. Riksbanken kommer således att finnas kvar. Om Sverige går med i valutaunionen kommer Riksbanken visserligen att överföra en liten del av valutareserven till ECB:s gemensamma valutareserv men utdelningen kommer att tillfalla Riksbanken. Riksbankens vinst, och därmed möjligheten att leverera in ett överskott till statskassan påverkas inte av införandet av euron. Påståendena i de-

■ batten att staten förlorar miljarder vid ett EMU-inträde är alltså felaktiga", sade Persson.

"Att införandet av euron innebär en återgång till en fast växelkursregim är också ett påstående som felaktigt förs fram i debatten. Eurons värde fluktuerar gentemot andra länders valutor. Skillnaden består istället i att Sverige blir en del av ett stort valutaområde, vilket medför att svängningar i valutakursen får ett mindre genomslag i ekonomin då närmare hälften Sveriges utrikeshandel sker med euroområdet. Eftersom euron är en stor valuta är den också betydligt mindre utsatt för spekulationer. Väljer vi att införa euron betyder det också att möjligheten att skriva ner kronans värde eller att låta kronan falla för att förbättra konkurrenskraften försvinner. Men de gånger kronan har devalverats har det inneburit en ökad inflation, vilket i slutändan har drabbat löntagarna. Det har också gjort det möjligt att skjuta upp nödvändiga åtgärder för att rätta till olika ekonomiska problem", framhöll Persson.

"Det sägs också att Europeiska centralbanken är en odemokratisk och sluten organisation. I själva verket är likheterna mellan ECB och Riksbanken stora med prisstabilitet som mål och likartade metoder. Direktionsledamöterna utses av de politiskt ansvariga men är sedan helt självständiga och får inte söka eller motta instruktioner från regering eller parlament. Den främsta skillnaden är att Riksbanken publicerar protokoll efter de penningpolitiska sammanträdena, medan ECB:s protokoll förblir hemliga under lång tid. Detta skulle vi från Riksbankens sida kunna verka för att ändra, om vi kom med", sade Persson.

"Slutligen finns de som hävdar att förlusten av penning- och valutapolitiken skulle innebära ett hot mot den svenska välfärden och sysselsättningen. Penningpolitikens uppgift är inte att upprätthålla hög tillväxt och sysselsättning utan att hålla den genomsnittliga prisökningstakten i Sverige på en låg och stabil nivå. Penningpolitiken kan endast på kort sikt påverka den ekonomiska aktiviteten och har inte några långsiktiga effekter på vare sig tillväxt eller sysselsättning. Det är andra ekonomisk-politiska åtgärder som till exempel investeringar i kunskap och teknik, hur väl arbetsmarknaden fungerar samt utvecklingen i vår omvärld som avgör hur väl tillväxt och sysselsättning utvecklas. Effekterna på välfärden av ett deltagande i valutaunionen är sannolikt positiva eftersom flera studier tyder på att det blir en ökad handel vid ett införande av euron och därmed ökad tillväxt. Ett deltagande i valutaunionen skulle därmed ge ökade resurser som kan användas för att finansiera till exempel en ökad välfärd. Effekterna på sysselsättningen beror också på hur de ökade resurserna används. Som jag ser det är det utanförskapet som innebär ett risktagande för välfärden", avslutade Persson.